

**ВИСНОВОК про рівень якості освітніх та управлінських процесів
Летківського ліцею
за результатами проведення самооцінювання
внутрішньої системи забезпечення якості освіти у 2022-2023 н.р.
за напрямом «СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ здобувачів освіти»**

Відповідно до Законів України «Про освіту» (стаття 41, частини 3 ст.48) та «Про повну загальну середню освіту» (стаття 42), Порядку проведення моніторингу якості освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 54 від 16.01.2020, Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у ЗЗСО, затверджених наказом МОН №1480 від 30.11.2020, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Летківського ліцею, наказу ліцею від 24.11.2022 №194 «Про створення робочої групи з проведення самооцінювання якості освітньої діяльності закладу за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти», з метою розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в закладі, постійного підвищення якості освітньої діяльності, використання системного підходу до здійснення моніторингу на всіх етапах освітнього процесу впродовж грудня-лютого було проведено вивчення та самооцінювання педагогічної діяльності педпрацівників закладу освіти.

Члени робочої групи проводили спостереження за навчальними заняттями та заповнювали форму спостереження, вивчали навчальну документацію та проводили анкетування учасників освітнього процесу (педпрацівників 76%, учні 91%, 86% батьки)

Результати вивчення напряму «Система оцінювання здобувачів освіти» наведено в таблиці:

НАПРЯМ 2 «СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ »
2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх результатів навчання
<p>Навчальні досягнення учнів у Летківському ліцеї оцінюються за наявними й оприлюдненими критеріями, які враховують компетентнісний підхід у навчанні. Відповідно до Освітньої програми закладу педагогічний колектив у своїй діяльності керується нормативними документами МОН України, передбаченими чинним освітнім законодавством у сфері оцінювання рівня навчальних досягнень учнів. В Освітній програмі закладу описано принципи, критерії, процедури та правила оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.</p> <p>79% опитаних педагогічних працівників під час оцінювання адаптують критерії МОН України до умов роботи закладу, 11% вчителів розробляють власні критерії спільно з учнями. Критерії оцінювання вчителі розробляють з метою забезпечення чіткості, аргументованості та зрозумілості виставленої оцінки для учнів та батьків, розробляють їх для оцінювання різних видів діяльності. Критерії оцінювання є доступними та зрозумілими для учнів, оприлюднені в різних формах: усній, на сайті закладу, в тематичних папках та інформаційних стендах у навчальних кабінетах. Учні та батьки закладу мають можливість познайомитись з критеріями оцінювання усних відповідей, контрольних робіт, тестових завдань, парної та групової роботи з кожного предмету, з оцінюванням практичних та лабораторних робіт, навчальних проєктів, презентацій, диктантів, переказів тощо; з процедурою проведення тематичного, семестрового та річного оцінювання. В учителя інформатики розроблено критерії до кожної теми навчальної програми.</p> <p>Питання оцінювання навчальних досягнень здобувачів знань розглядається на засіданнях педагогічної ради та нарад при директору, на методичних заходах. В учительській для педагогічних працівників в інформаційному центрі наявна актуальна інформація ДСЯО за напрямом «Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів знань». Стратегія розвитку закладу освіти на 2020-2024 рр., річний план роботи закладу освіти передбачає</p>

методичні заходи щодо створення та функціонування відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання.

За результатами анкетування педагогів встановлено: 68% педагогів пояснюють критерії оцінювання перед вивченням кожної теми, 84% вчителів інформують здобувачів освіти про критерії оцінювання на початку навчального року, 42% – пояснюють здобувачам освіти індивідуально. 50% учнів відповіли, що вчителі ще до початку оцінювання пояснюють та аргументують вимоги до оцінювання, а 40% зазначили, що вчителі це роблять у переважній більшості. Лише 9% учнів відповіли, що це відбувається дуже рідко.

58% учнів і 76% батьків засвідчили, що знають про критерії, правила та процедури лише з окремих предметів. 45% опитаних учнів та 90% батьків володіють інформацією про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень учнів. 52% учнів зазначили, що тримують таку інформацію у разі звернення до вчителів. 25% учнів та 54% батьків вважають, що оцінювання результатів навчання в закладі є справедливим і об'єктивним, 53% учнів та 39% батьків відповіли, що у більшості випадків.

2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти

У закладі освіти визначено порядок проведення внутрішнього моніторингу для дослідження стану і результатів навчання здобувачів освіти. Адміністрацією закладу систематично відслідковуються та аналізуються результати та динаміка навчальних досягнень учнів за навчальні семестри за навчальний рік по класах, з предметів, по учителях на нарадах при директору, педагогічних радах, визначаються типові помилки, приймаються рішення про підвищення якості та результатів освітнього процесу, мотивації навчальної діяльності учнів. В закладі наявні тематичні папки з узагальненою інформацією про навчальні досягнення учнів у таблицях, у діаграмах. Також проводиться моніторинг складання зовнішнього незалежного оцінювання випускниками закладу. Здійснюється порівняльний аналіз за навчальними роками результатів семестрового, річного оцінювання та ЗНО/НМТ. Результати річного оцінювання оприлюднені на вебсайті закладу, в інформаційному центрі в учительській та використані у річному звіті директора ліцею. З метою визначення та корекції освітньої траєкторії окремих учнів в закладі здійснюється аналіз результатів індивідуального навчання та інклюзивного, про що засвідчують протоколи педагогічних рад та накази. Проте прийняті за їх результатами рішення в повній мірі не використовуються для подальшого корегування системи оцінювання, подолання виявлених проблем. В основному виконується перспективний план внутрішнього моніторингу відповідно якого, щорічно в ліцеї вивчається стан викладання навчальних предметів, відповідність рівня досягнень учнів вимогам навчальних програм, результати узагальнюються у наказах.

У закладі освіти впроваджується система формувального оцінювання. Питання формувального оцінювання розглядалося на засіданні педагогічної ради, що відображено у відповідних протоколах. Зокрема, 05.01.2022 відбулась педрала у формі «семіна-р-тренинг» за темою «Формувальне оцінювання як чинник модернізації процесу навчання в закладах загальної середньої освіти». План роботи закладу відображає, що здійснення формувального оцінювання є одним із актуальних напрямків методичної роботи ліцею.

За результатами анкетування 100% вчителів повідомили, що використовують у своїй роботі словесне оцінювання. Результати опитування показують, що 49% учнів зазначають, що вчителі заохочують їх до навчання, підтримують їх, коли вони стикаються з труднощами. 56% опитаних учнів вказали на аргументацію виставлених оцінок, аналіз допущених помилок, визначення шляхів покращення результатів навчання здійснюється вчителями в основному. Водночас, оцінювання навчальних досягнень вчителями, на думку 55% учнів, здійснюється з метою визначення рівня знань, умінь і навичок.

Під час відвіданих навчальних занять з'ясовано, що переважна більшість учителів надають учням час на обдумування відповіді, супроводжують її уточнювальними

запитаннями, більшість забезпечують зворотній зв'язок щодо якості виконання завдань, відзначають досягнення учнів та підтримують в них бажання навчатися, намагаються будувати партнерські відносини із своїми вихованцями. Під час проведення контрольних, самостійних, тестових перевірочних робіт вчителями застосовуються різнорівневі завдання та свій формат оцінювання кожного завдання. Більша частина педагогів розробляють завдання компетентнісного змісту базуючись на очікуваних результатах, які визначені навчальними програмами.

Під час дистанційного навчання вчителі організують заняття в онлайн режимі відповідно вимог Санітарного регламенту і для оцінювання досягнень учнів використовують освітні платформи НаУрок, Всеосвіта та ін. Вчителі під час оцінювання дотримуються принципів академічної доброчесності, систематично проводять бесіди; 47% вчителів пропонують учням завдання, які унеможливають списування. 37% учнів зазначили, що бесіди про неприпустимість списування проводяться регулярно, 28% - так, але не регулярно, 15% - що тільки на початку навчального року. 52% опитаних батьків розуміють поняття «академічна доброчесність», 31% - частково, а 17% вказали, що не розуміють.

2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання

Одним із чинників, який характеризує якість освітнього процесу в закладі освіти, є задоволеність учнів результатами навчальної діяльності. Система оцінювання допомагає відстежувати прогрес та формувати в учнів відчуття відповідальності за результати своєї навчальної діяльності. Відповідно до результатів анкетування педагогічні працівники надають учням необхідну допомогу в навчальній діяльності. З цим погодилася переважна більшість опитаних учнів.

40% учнів в анкетах зазначили, що їхня думка враховується вчителем завжди і в повній мірі, а 49% зазначили, що враховується лише з окремих предметів. У той же час, 10% опитаних вважають, що педагогічні працівники нав'язують свої думки учням. 40% учнів відповідально ставляться до процесу навчання та усвідомлюють його важливість для подальшого життя, 49% учнів та 78% батьків вважають, що результати навчання залежать виключно від праці та наполегливості, 48% учнів та 73% батьків – від рівня викладання, 26% учнів пов'язують це з мотивацією батьків, 16% учнів – від об'єктивності оцінювання.

Відповідно до результатів спостереження за навчальними заняттями можна зробити висновок, що вчителі 1-4 класів більше уваги акцентують увагу на досягненнях учнів, мотивують та підтримують бажання вчитися. Педагоги початкової школи системно застосовують формувальне оцінювання, самооцінювання та взаємооцінювання, спрямовані на реалізацію компетентнісного підходу. У 5-11 класах вчителі вивчають, опановують і поступово впроваджують методики формувального оцінювання, які вписані в Освітній програмі закладу; поступово традиційну систему оцінювання трансформують в систему оцінювання, що ґрунтується на компетентнісному підході. Спостереження за навчальними заняттями показують, як вчителі, маючи значний педагогічний досвід, відмовляються від стереотипів в оцінюванні досягнень учнів, ід прагнуть працювати за принципами в оцінюванні, які запроваджено НУШ. Одним із таких принципів є використання учнями самооцінювання та взаємооцінювання. 18% опитаних учнів 8-11 класів постійно застосовують самооцінювання результатів своєї роботи під час занять, 41% зазначили, що здебільшого так, а 38%, що дуже рідко.

Через систему оцінювання навчальної діяльності педагогічний колектив розвиває в учнів активну життєву позицію. Вчителі здійснюють індивідуальний підхід, наскрізний процес виховання, формують ключові компетентності. Освітню діяльність учні ліцею поєднують з участю в житті класу, ліцею, громади, суспільства загалом. Це сприяє розвитку відповідних ціннісних орієнтирів та чіткої громадянської позиції.

**ВИСНОВКИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ САМООЦІНЮВАННЯ ЗА НАПРЯМОМ
«СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗНАНЬ»**

<i>Вимога/правило організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти</i>	<i>Рівень оцінювання</i>
2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх результатів навчання	достатній
2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти	достатній
2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання	достатній
ЗА НАПРЯМОМ рівень оцінювання	достатній

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Педагогам:

- 1.1. Залучати учнів до спільного розроблення критеріїв оцінювання їхньої діяльності.
- 1.2. Доносити до здобувачів знань інформацію про критерії оцінювання, з'ясувати рівень усвідомлення здобувачами знань критеріїв оцінювання.
- 1.3. Проводити глибокий самоаналіз результатів моніторингових досліджень, приймати ефективні методичні рішення для досягнення кращих результатів, для забезпечення індивідуального поступу учня.
- 1.4. Спрямовувати оцінювання навчальних досягнень на індивідуальний поступ учня; відзначати досягнення учнів, підтримувати у них бажання навчатися; добирати завдання, що допомагають оволодіти ключовими компетентностями.
- 1.5. Удосконалювати і урізноманітнювати прийоми самооцінювання та взаємооцінювання на уроках.

2. Класним керівникам:

- 2.1. Проводити роботу з батьками щодо формування відповідального ставлення учнів до навчання на основі партнерської співпраці з вчителями.
- 2.2. Щорічно проводити батьківський всеобуч з питань «Критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень учнів», «Академічна доброчесність в закладі освіти», «Мотивація у навчанні сучасних школярів».

3. Адміністрації закладу дослідження стану і результатів навчання здобувачів освіти проводити відповідно до Порядку проведення моніторингу якості освіти, затвердженого наказом МОН України від 16 січня 2020 року № 54.

Голова робочої групи із самооцінювання

Директор

Наталія КУЛЬЧИКОВСЬКА

Олександра УСЕНКО